

Aan de gemeenteraad

Onderwerp	Wensen en bedenkingen addendum SOK warmtenet Ennatuurlijk
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	2024-012624
Dienst	Fysiek Domein
Sector	PMB
Contact	14 058, Joep Poot
Bijlagen	2
Datum	21-05-2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief geven wij u een toelichting op de stand van zaken met betrekking tot het geothermieproject. Daarnaast willen wij u verzoeken om uw wensen en bedenkingen kenbaar maken met betrekking tot het addendum op de samenwerkingsovereenkomst (SOK) met Ennatuurlijk die wij voornemens zijn te ondertekenen.

Stand van zaken geothermieproject

In de gemeente Leeuwarden wordt al geruime tijd gewerkt aan een project om met geothermie (aardwarmte op een diepte van ca 3 km) duurzame warmte te produceren en af te zetten via een warmtenet. Deze geothermieboring is in eigendom van het geoconsortium “Warmte voor Leeuwarden”, een samenwerking tussen Ennatuurlijk, Shell Nederland BV, Energie Beheer Nederland en Bouwgroep Dijkstra Draisma BV. De beoogd beheerder en exploitant van het warmtenet is Ennatuurlijk.

Op 1 juli 2020 bent u gevraagd om uw wensen en bedenkingen te geven voordat wij als gemeente Leeuwarden een samenwerkingsovereenkomst (SOK) zijn aangegaan met Ennatuurlijk. Als vervolg op deze wensen en bedenkingen is op 25 september 2020 de SOK vastgesteld door het college en is uw raad hierover geïnformeerd. Na het sluiten van de SOK is een locatie opgebouwd en een eerste geothermieput geboord. In de tussentijd zijn er meerdere ontwikkelingen geweest die ervoor hebben gezorgd dat het project tijdelijk heeft stilgestaan. Belangrijke rol daarin speelt de aangekondigde nieuwe wetgeving: de Wet collectieve warmte (Wcw). U bent hier begin vorig jaar over geïnformeerd tijdens een informerende sessie en met een informerende brief van 18 juli 2023.

Deze stilstand heeft ervoor gezorgd dat in 2023 zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau met Ennatuurlijk is gesproken over de benodigde randvoorwaarden om vervolgstappen te kunnen zetten met het warmtenet. Voor alle betrokken partijen is het belangrijk dat er duidelijkheid komt over de

realisatie van het warmtenet en de randvoorwaarden waaronder dit tot stand kan komen. Eind 2023 heeft dit geleid tot overeenstemming. Tijdens de informerende bijeenkomst van 24 januari jl. hebben wij u hierover op hoofdlijnen geïnformeerd. Daarna heeft een juridische vertaling plaatsgevonden in de vorm van een addendum op de SOK. Het college vraagt de raad nu om wensen en bedenkingen te geven voordat dit addendum formeel wordt toegevoegd aan de samenwerkingsovereenkomst.

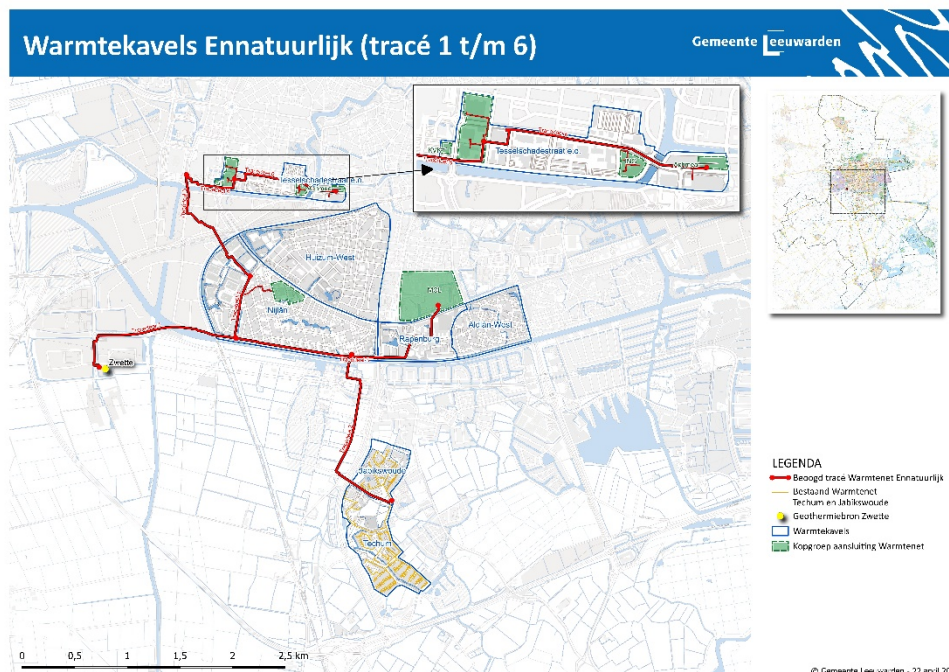
Toelichting addendum

Met de informerende brief van 18 juli 2023 bent u geïnformeerd over verschillende ontwikkelingen op het gebied van collectieve warmte (warmtenetten). Ook heeft het college in deze brief een aantal uitgangspunten en publieke randvoorwaarden benoemd die het college wil waarborgen bij de ontwikkeling van warmtenetten. Daarnaast is aangegeven hoe wij, in lijn met de aangekondigde Wet collectieve warmte, hiertoe een meer proactieve rol willen innemen. Deze uitgangspunten en randvoorwaarden zijn gebaseerd op de vastgestelde Warmtevisie, de Warmtegids en de inbreng van uw raad in het kader van de SOK met Ennatuurlijk.

Om de publieke belangen te borgen in een warmtenet heeft de gemeente de intentie om samen met Ennatuurlijk een publiek-privaat warmtebedrijf op te richten waarbij uiteindelijk een 50-50 zeggenschap zal ontstaan. Door de grootte van de investeringen en de omvang van het project wordt hiervoor een ingroeipad voor de gemeente beoogd. Het komend jaar willen wij benutten om de oprichting van een gezamenlijk warmtebedrijf verder te onderzoeken. In het voorliggende addendum op de SOK worden een aantal onderwerpen benoemd waarover afspraken moeten worden gemaakt. Zodra het oprichten van een gezamenlijk warmtebedrijf aan de orde is, vraagt dit om besluitvorming door de gemeenteraad.

Ennatuurlijk onderschrijft de wens van de gemeente om gezamenlijk te participeren in een warmtebedrijf en wil zich inspannen om afspraken te maken om te komen tot oprichting daarvan. Ennatuurlijk heeft wel laten weten dat zij voor het doen van een noodzakelijke aanzienlijke investering in de geothermiebron meer zekerheid nodig heeft over de toekomstige afzet van warmte. In het addendum verklaart de gemeente zich bereid om Ennatuurlijk toestemming te geven om in een aantal wijken rond het geplande traject van het hoofdtracé uit de SOK wijkwarmtenet(ten) aan te leggen. Dit houdt in dat Ennatuurlijk de mogelijkheid krijgt om binnen deze gebieden afspraken te maken met vastgoedeigenaren over de levering van warmte. De wijken waar het om gaat betreft een deel van Huizum-West, Nijlan, een deel van Aldlân-West, Techum / Goutum-Sud en Harlingevaart-Noord. Deze wijken zijn gekozen omdat:

1. Deze gebieden qua liggen en schaal passen bij de locatie van de geothermie bron en het vermogen wat de bron kan leveren;
2. Deze grenzen aan de kopgroepklanten waarmee Ennatuurlijk reeds afspraken heeft gemaakt en door deze wijken reeds een leidingtracé is voorzien;
3. Deze wijken in de Warmtetransitievisie zijn aangemerkt als kansrijk in het kader van collectieve warmte

Figuur 1: Beoogd hoofdtracé warmtenet Ennatuurlijk en beoogde warmtekavels

Afspraken die passen binnen de Wet collectieve warmte

Met het addendum anticiperen we op de wettelijke eisen die straks naar verwachting onder de Wet collectieve warmte gaan gelden, maar zorgen we ook dat de reeds lopende projecten niet hoeven te wachten op de invoering van deze wetgeving (medio 2025).

Randvoorwaardelijk voor het nakomen van de afspraken met Ennatuurlijk, is dat de Wet collectieve warmte, te zijner tijd ook de juridische ruimte biedt om zogenaamde warmtekavels aan te wijzen. In de meest recente versie van het wetsvoorstel, dat nu bij de Tweede Kamer aanhangig is, is dat het geval. Kort weergegeven ziet dit proces er als volgt uit:

1. Ennatuurlijk verwerft onder het overgangsrecht van de Wcw zogenaamde ‘warmtekavels’ (namelijk Techum/Jacobswoude en de gebouwen van grote afnemers waarmee levercontracten zijn gesloten (de ‘kopgroepklanten’). Binnen deze warmtekavels heeft Ennatuurlijk / het gezamenlijk warmtebedrijf het recht warmtenetten aan te leggen en te exploiteren en de bewoners in de betreffende gebieden een aanbieding te doen om aan te sluiten op het warmtenet. Voor de bewoners geldt echter géén aansluitplicht.
2. Het college maakt gebruik van haar bevoegdheid deze warmtekavels uit te breiden met de hierboven aangegeven wijken. Mocht de definitieve versie van de Wcw deze mogelijkheid niet bieden, dan vervalt dit onderdeel uit het addendum.

Voor alle duidelijkheid: warmtekavels onder de Wcw geven Ennatuurlijk het recht warmtenetten aan te leggen en uit te baten, maar brengen geenszins een aansluitplicht voor inwoners mee. Hierover zal Ennatuurlijk of het gezamenlijke warmtebedrijf contractuele afspraken moeten maken met vastgoedeigenaren.

Vervolg en planning

We nodigen u nu uit om uw opvattingen over het addendum met ons te delen.

Kernvragen daarbij zijn:

1. Welke aandachtspunten wenst u mee te geven over het addendum?
2. Hoe wenst uw raad betrokken te worden in het vervolgtraject met Ennatuurlijk naast de reeds geplande besluitvormende momenten en zijn er onderwerpen die extra aandacht behoeven bij de uitwerking van de publiek-private samenwerking?

Op 29 mei as zal er een sessie met uw raad plaatsvinden om een verdere toelichting te geven op deze stukken. Na ondertekening zal Ennatuurlijk samen met het consortium de realisatie van een tweede boring verder voorbereiden. Daarnaast zal de gemeente samen met Ennatuurlijk de vorm waarin en voorwaarden waaronder een warmtebedrijf kan worden opgericht verder verkennen.

Wanneer het tot een daadwerkelijke oprichtings- en participatiebeslissing komt, zal dit zoals te doen gebruikelijk aan uw raad ter vaststelling worden voorgelegd.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.